

START SIGUR ÎN VIAȚĂ

Regulament de organizare și implementare a unui program comunitar de suport pentru mamele cu copii in vârsta 0-1 an care se gasesc in situatii vulnerabile

din Municipiul Baia Mare

I. Preambul

CONTEXTUL CONCEPERII ȘI APLICĂRII PROCEDURII

În municipiul Baia Mare există 7 comunități marginalizate din punct de vedere social: Craica, Pirita, Remiză Gară, Cuprom, Horia, Luminișului și Ferneziu. În toate aceste comunități, condițiile de locuit sunt precare și există probleme legate de accesul oamenilor la drepturile lor fundamentale: acte de identitate, servicii medicale, educație, ocupare. Cel mai vulnerabil grup de copii, care trăiesc în condiții de sărăcie și excluziune socială din comunitățile marginalizate, sunt copiii nou-născuți. Principalele riscuri care există pentru un copil nou-născut într-o familie aflată în situație de vulnerabilitate, sunt următoarele:

- riscul ca mama să nu fi beneficiat de monitorizare pe parcursul sarcinii și astfel copilul să vină pe lume cu diferite tipuri de deficiențe
- riscul ca mama să nu aibă acte de identitate atunci când naște, iar acest fapt atrage după sine multiple consecințe: mama nu poate intra în posesia certificatului de naștere al copilului, deci nu poate face înscrierea lui la un medic de familie și nu poate accesa alocația de stat
- riscul ca mama să se întoarcă cu nou-născutul într-o locuință supraaglomerată, unde nu poate oferi îngrijirea corespunzătoare a acestuia
- riscul ca mama să nu aibă sprijinul familiei și să iasă la cerșit cu copilul în brațe, pentru a-și câștiga existență
- riscul ca familia să nu poată cumpăra lucrurile strict necesare pentru îngrijirea de bază a copilului, din cauza sărăciei și a lipsei de acces la servicii sociale adevrate cu nevoile imediate ale noului-născut
- riscul ca mama să nu aibă informațiile și cunoștințele necesare pentru a oferi copilului o îngrijire corespunzătoare cu nevoile acestuia
- riscul de violență domestică
- riscul de a nu putea oferi copilului îngrijire medicală adecvată și la timp

În contextul riscurilor enumerate mai sus, la începutul anului 2021, au decedat 3 copii cu vârsta sub un an, doi provenind din comunitatea Pirita, iar unul din comunitatea Cuprom. Cauza decesului, în cazul tuturor a fost pneumonie, însă toți trei au murit acasă, fără ca părinții acestora să recunoască semnele deteriorării stării de sănătate a acestora.

Ca răspuns la situația de maximă vulnerabilitate a copiilor 0-1 an provenind din familii aflate în situații de vulnerabilitate, propunem prezenta procedură de lucru, pentru a îmbunătăți calitatea serviciilor socio-medicale existente la nivel local și pentru a eficientiza modul de intervenție intergat al acestora.

OBIECTUL PROCEDURII

Prezentele procedură asigură metodologia de organizare și de implementare a programului comunitar de suport pentru mame cu copii 0-1 an, provenind din familii aflate în situații de vulnerabilitate din municipiul Baia Mare. De asemenea, stabilește instrumentele de lucru care vor fi utilizate de către personalul implicat în implementare, precum și responsabilitățile acestor specialiști.

LEGISLAȚIE ÎN VIGOARE

Legea 272/2004, privind protecția și promovarea drepturilor copilului

Convenția ONU cu privire la drepturile copilului

Strategia de incluziune a cetățenilor români aparținând minorităților Rome , publicata în MO, partea 1, nr 49, din 21 ianuarie 2015

UG 57/2019 privind Codul Administrativ cu completările și modificările ulterioare;

OBIECTIVELE PROCEDURII

Această procedură își propune:

1. Să definească conceptul de program comunitar de suport pentru mame cu copii 0-1 an provenind din familii aflate în stare de vulnerabilitate
2. Să stabilească modul de organizare a acestui program
3. Să stabilească metodologia de implementare a acestui program
4. Să stabilească criteriile de selecție și includere a mamelor și copiilor 0-1 an, în acest program
5. Să stabilească instrumentele necesare derulării activității implementate de specialiști
6. Să stabilească responsabilitățile specialiștilor implicați în implementarea programului

II. Categoriile de beneficiari

DEFINIREA CONCEPTULUI DE PROGRAM COMUNITAR DE SUPORT PENTRU MAMA ȘI COPILUL 0-1 AN

Programul comunitar de suport pentru mame cu copii 0-1 an aflate în situații de vulnerabilitate din municipiul Baia Mare, este un concept inovativ menit să răspundă prompt și integrat, unei nevoi

urgente și neacoperite eficient prin serviciile sociale existente la nivel local. Nevoia identificată în munca directă la nivelul comunităților marginalizate, este următoarea:

- mamele care sunt în situații vulnerabile și au copii 0-1 an au nevoie de **informații** privind creșterea și îngrijirea unui nou născut, au nevoie de **cunoștințe** privind dezvoltarea copilului în primul an de viață, au nevoie de **abilități parentale** pentru a oferi un start sănătos în viața copilului și au nevoie de **sprijin material** în produse de strictă necesitate pentru bunăstarea copilului și au nevoie de o rețea de **suport emoțional**, formată din specialiști.

În momentul de față, această nevoie de suport constant, prompt și integrat pe parcursul primului an de viață a copilului, nu este suficient deservită de serviciile sociale, medicale sau educaționale existente la nivel local.

III. Facilitati si masuri acordate:

Așadar, programul START SIGUR ÎN VIAȚĂ va oferi fiecărei mame cu copii 0-1 an aflată într-o situație de vulnerabilitate din municipiul Baia Mare, până la împlinirea de către copil a vârstei de 1 an, un pachet de suport compus din:

a) Servicii

- participarea la întâlniri săptămânale cu un asistent medical comunitar într-un spațiu special amenajat în proximitatea comunității din care provine;
- informare cu privire la creșterea și îngrijirea copilului în primul an de viață;
- conștientizare privind rolul parental în dezvoltarea copilului în primul an de viață;
- îndrumare;
- îndrumare privind igiena copilului în primul an de viață, prin posibilitatea de a spăla copilul alături de asistentul medical comunitar;
- îndrumare privind alăptarea și diversificarea alimentației copilului în primul an de viață;
- îndrumare privind importanța, rolul și rutina de somn a copilului în primul an de viață;
- îndrumare pentru stimularea cognitivă a copilului, prin joacă ;
- suport emoțional pentru mamă pentru a face față solicitărilor din primul an de viață a copilului, în contextul vulnerabilităților deja existente;
- sprijin pentru accesarea unor servicii sociale sau prestații sociale existente la nivel local;
- sprijin cu obținerea actelor de identitate prin solicitarea unor servicii specializate la nivel local;

b) prerstatie in natura, in baza referatului echipei de specialisti

Pachet de sprijin material lunar, cu produse de bază pentru îngrijirea copilului: scutece, medicamente, produse de igienă, hăinuțe, etc., în limita cuantumului/copil aprobat prin Hotărârea Consiliul Local

IV. Criterii de eligibilitate:

Criteriul dupa care se vor acorda serviciile si pachetul de sprijin material este indicele social de referinta. Persoanele doritoare vor trebui sa depuna solicitare la directia de asistenta sociala sau la centru social cel mai apropiat, dupa care in urma anchetei sociale se va stabili sau nu acordarea acestor drepturi.

Au obligatia sa comunice, in termen de 30 zile, orice modificare intervenita, care poate duce la incetarea serviciului si a pachetului de sprijin. Pentru verificarea indeplinirii conditiilor de acordare, se va efectua de catre asistentii sociali ai DAS, trimestrial o ancheta sociala.

V. Responsabilii cu ducerea la indeplinire a programului si etapele lui

Serviciul de sănătate din cadrul Direcției de Asistență Socială, a Municipiului Baia Mare va avea responsabilitatea implementării acestui program de suport comunitar pentru mamele cu copii 0-1 an aflate in situatii de vulnerabilitate.

Programul de suport va fi implementat în mod direct de asistenții medicali comunitari, asistentii sociali, psihologi, în spații adecvate, administrate de catre DAS, după un plan de lucru pregătit anterior și având responsabilități precise și instrumente de lucru specifice.

Etapele implementării programului de suport comunitar START SIGUR ÎN VIAȚĂ:

1. analiza inițială a situației existente: 2 săptămâni

Coordonatorul serviciului de sănătate din cadrul DAS Baia Mare, împreună cu coordonatorul serviciului Familie – Copil din cadrul DAS Baia Mare, vor realiza inițial o bază de date comună, cu toate mamele care au copii 0-1 an din familii vulnerabile din Baia Mare. Această bază de date va cuprinde informațiile disponibile la momentul de început al programului de suport, astfel încât să existe o analiză inițială a situației mamelor cu copii 0-1 an, din punct de vedere social, medical și educațional. Echipa de lucru inițială, compusă din coordonatorii celor două servicii DAS, va aloca maxim 2 săptămâni pentru realizarea acestei analize inițiale.

2. realizarea unui plan de lucru pentru fiecare comunitate marginalizată: 1 săptămână

Pornind de la această bază de date, ulterior cei doi coordonatori, vor avea ședințe de lucru comune cu echipa de asistenți medicali comunitari și mediatori sanitari, psihologi, pentru a realiza câte un plan de lucru specific pe zone. Implicit, cei doi coordonatori vor stabili echipele de lucru direct pe fiecare zona. Echipele isi vor desfasura activitatea într-un spatiu din proximitatea fiecarei zone vulnerabile.

3. Informarea comunităților marginalizate și inițierea programului: 1 săptămână

După amenajarea câte unui spațiu destinat programului START SIGUR ÎN VIAȚĂ, în fiecare zona, fiecare echipă va aloca o săptămână pentru acțiuni de informare direct în comunitate, prin vizite la domiciliul fiecărei mame cu copii 0-1 an, pentru a se asigura că informația despre începerea și conținutul acestui program ajunge în timp util la toți cei interesați.

4. Derularea efectivă a programului

Asistentul medical comunitar responsabil cu derularea efectivă a programului va stabili de comun acord cu coordonatorul serviciului de sănătate din cadrul DAS, orarul cabinetului, astfel încât să se asigure că poate răspunde cât mai adecvat nevoilor mamelor beneficiare. Programul va fi de 4 ore zilnic, de luni până vineri și va oferi un număr de telefon pentru solicitări urgente în zilele nelucrătoare.

Asistentul medical comunitar va face câte un orar fiecărei mame înscrise în program, astfel încât să se asigure că poate oferi câte o întâlnire săptămânală fiecăreia. Întâlnirea cu mama și copilul va fi de o oră, cu posibilitatea de prelungire dacă situația o impune.

Mama trebuie să vină la program cu copilul și să respecte ora stabilită anterior. Acesta va fi un proces de învățare pentru mamă, dar este important pentru procesul de învățare.

În timpul întâlnirii, asistentul medical va respecta intimitatea și nu va permite nimănui să intre în același spațiu. La începutul întâlnirii, specialistul va reaminti mamei scopul acestui program și va urma planificarea de activități deja stabilită. De fiecare dată, va aloca suficient timp pentru evaluarea stării fizice, de igienă, emoționale, de sănătate a copilului.

Va îndruma mama, cum poate îmbunătăți calitatea îngrijirii copilului și va observa lucrurile bune care există, pentru a încuraja mama să persevereze.

La finalul întâlnirii, specialistul și mama vor stabili de comun acord care este dată următoarei întâlniri și ce vor face în cadrul acesteia. Dacă este cazul, specialistul va propune acordarea către mama a unui pachet cu lucruri materiale de strictă necesitate.

La finalul zilei de program, specialistul va completa fișele de observație, propuse ca model în anexele prezentei proceduri sau va propune însoțirea mamei și a copilului către medicii specialiști.

5. Evaluarea programului

La sfârșitul fiecărei luni a anului se va aplica câte un chestionar de satisfacție mamelor, iar trimestrial se va întocmi câte un raport ce va fi transmis în format electronic tuturor consilierilor locali.

6. Finanțarea programului

Finanțarea se va face din bugetul local, în limita sumelor aprobate, în bugetul DAS Baia Mare cu această destinație.

CRITERII DE INCLUDERE A MAMELOR CU COPII 0-1 AN ÎN PROGRAMUL DE SUPT

Programul se adresează fiecărei mame care are copil/copii 0-1 an, care se regăsește în situații de vulnerabilitate și locuiește în municipiul Baia Mare, fără discriminare.

VI. Formulare

DOCUMENTAȚIEI NECESARE DERULĂRII PROGRAMULUI

FISA DE DEZVOLTARE PSIHO-MOTORIE A COPILULUI INTRE 0 – 12 LUNI

Numele: _____ Prenumele: _____
Data nașterii: _____ Data evaluării: _____

Data examinării: _____	9 – 12 luni	15 Are un vocabular de 1-3 cuvinte						
		14 Arată nasul, părul, gura						
		13 Merge singur						
		12 Înțelege interdicția						
		11 Imită gestul de a mângâia						
		10 Încearcă să se alimenteze cu o linguriță						
		09 Dă un obiect la cerere						
		08 Ajută la îmbrăcare						
		07 Arată locul ciupit						
		06 Localizează zgomote îndepărtate						
		05 Este atent și ascultă muzică						
		04 Se ridică singur ortostatic pentru scurt timp						
		03 Merge ținut de o mână						
		02 Se târăște cu îndemănare						
		01 Reacție de apărare la musca de pe față						
Data examinării: _____	6 - 9 luni	15 Caută și găsește obiecte în jur						
		14 Se interesează de obiecte și jucării noi						
		13 Încearcă să meargă ținându-se de obiecte						
		12 Stă singur, ținându-se de obiecte						
		11 Execută la cerere unele mișcări						
		10 Spune polisilabe: ma-ma, ba-ba, da-da						
		09 Imită gestul "Bravo"						
		08 Face: "pa-pa"						
		07 Imită lovirea în masă cu lingurița						
		06 Menține două cuburi în mână și privește pe al treilea						
		05 Întinde mâna după oameni și jocuri						
		04 Apucă cu palma și degetele						
		03 Se târăște în patru labe						
		02 Stă singur în șezut						
		01 Susținut, apare reflexul de pășire						
Data examinării: _____	3 – 6 luni	15 Vocalizează perfect, modulându-și vocea						
		14 Deosebește membrii familiei de străini						
		13 Trece o jucărie dintr-o mână în alta						
		12 Râde la stimulul persoanelor din jur						
		11 Se agită în așteptarea mâncării						
		10 Se joacă cu obiecte sunătoare						
		09 Urmărește cu ochii mișcarea unei persoane						
		08 Întoarce capul la sunete						
		07 Distinge dulcele de amar						
		06 Culcat pe spate își ridică puțin capul						
		05 Întinde mâna și apucă o jucărie						
		04 Stă în șezut sprijinit						
		03 Ținut în brațe menține capul drept						
		02 Întoarcerea de pe burtă pe spate și invers						
		01 Reflexul de pedalare						
Data examinării: _____	0 – 3 luni	14 Gângurește și vocalizează prelungit						
		13 Plânge la foame și disconfort						
		12 Se înveselește la vederea biberonului						
		11 Se joacă cu mâinile						
		10 Privește fețele celor din jur						
		09 Privește obiectele în mișcare						
		08 Apare surâsul						
		07 Ține o jucărie în mână două secunde						
		06 Culcat pe spate, ține capul lateral						
		05 Ținut în brațe, capul se clatină						
04 Culcat pe burtă, se sprijină pe antebrațe								

	03 Tine pumnul strâns					
	02 Reflexul clipitului la zgomot și lumină					
	01 Reflexul suptului					
	Apare în grupe de luni :	0 – 3 luni	3 – 6 luni	6 – 9 luni	9 – 12 luni	12 – 18 luni

Formular informare/evaluare

Obiectiv 1	Accesul tuturor mamelor cu copii 0-1 an la program START SIGUR ÎN VIAȚĂ				
Activitatea 1	Responsabili	Termen	Livrabil	Observatii	
Informarea în comunitate					
Activitatea 2	Responsabili	Termen	Livrabil	Observatii	
Orarul de participare a mamei cu copilul la program					
Activitatea 3	Responsabili	Termen	Livrabil	Observatii	
Modalitatea de monitorizare a mamei și copilului					
Obiectiv 2	Evaluarea socială, medicală și educațională a fiecărei mame				
Activitatea 1	Responsabili	Termen	Livrabil	Observatii	
Obiectiv 3	Evaluarea dezvoltării copilului				
Activitatea 1	Responsabili	Termen	Livrabil	Observatii	
Obiectiv 4	Stabilirea pachetului de sprijin pentru mama și copil				
Activitatea 1	Responsabili	Termen	Livrabil	Observatii	
Obiectiv 5	Formarea unei rețele de suport pentru mama și copil				
Activitatea 1	Responsabili	Termen	Livrabil	Observatii	
Activitatea 2					

REPERE BEBELUSI

CRESTERE IN GREUTATE

GREUTATE LA NASTERE 2800-4500 G

LUNA 1: CRESTE APROXIMATIV 500 G

LA DOUA SAPTAMANI TEBUIE SA AIBA MINIM GREUTATEA DE LA NASTERE

LUNA 2 SI 3: CRESTE CATE 750 G/LUNA

LUNA 4,5 SI 6: CRESTE CATE 500 G/ LUNA

LUNILE 6-12: CRESTE CATE 250-400 G/LUNA

CRESTERE IN LUNGIME

LUNILE 1-6: 2,5-3 CM/LUNA

LUNILE 7-12: 1-1,5 CM/LUNA

VACCINURI

IN MATERNITATE

LA 2 LUNI

LA 4 LUNI

LA 6 LUNI

LA 12 LUNI

Fisa monitorizare

Nume:

Prenume:

Data nasterii:

Varsta:

Greutate la nastere:

Inaltime la nastere:

Nume si prenume mama:

Varsta mama:

Nume si prenume tata:

Varsta tata:

Frati

1. **Nume si prenume, varsta:**

2. **Nume si prenume, varsta:**

3. **Nume si prenume, varsta:**

4. **Nume si prenume, varsta:**

5. **Nume si prenume, varsta:**

Fișă monitorizare copil

Data evaluarii

Greutate

Inaltime

Temperatura

Perimetrul cranian

Perimetrul toracic

Alimentatia

Vaccinuri

Observatii

Initiatori:

Gavra Bogdanel Viorel

Bizau Simion

Hodorogea Bogdan
